

antage, at enhver Minister har en saadan Kraft hos sig, som vedkommende Minister havde. — Det ærede Medlem tillægger mig Udskilligt, som stet ikke låa i mine Ord; han siger gjentagne Gange, at jeg hensynsløst havde angrebet Bureaumatet. Mine Ord med Hensyn til bureaukratiske Grundsætninger og det hele Maskineri gjaldt om alle den Slags Foranstaltninger, hvorom der her kan være Tale, om Embedsmændenes Stilling, Lønning, Pension, Magt, Indflydelse m. m.; det er med Hensyn til disse Sager, at jeg har udtalt mig, og jeg holder mig til, hvad jeg derom har sagt. Jeg er enig med det ærede Medlem i, at der er flere Reformers, som vi maae talke Bureaumatet for; men naar vi komme ind paa Forslag, som disse, saa kommer Bureaumatet som Corporation, saa kommer Corporationsaanden frem, og saa siger jeg om disse Forhold, hvad jeg sagde i mit første Foredrag. Jeg vil nu blot nævne dette: Hvormange Aar maatte vi ikke kæmpe for, at Ansøgere kunde faae at see de Erklæringer, der vare afgivne over deres Ansøgninger? hvorledes satte ikke det hele Bureaumat sig imod denne Sag, paa en ganske enkelt Undtagelse nær? Ja, naar de Ansøgende vare i en ledende Stilling, naar de horte under Ministeriet, saa var det en anden Sag, men havde man ikke nogen ledende Stilling, var det den ligefremme jævne Mand, saa kunde det ikke skee. See dette stemmer med, hvad jeg før sagde. Det er sørgeligt, at man ikke deler den almindelige Stemning, som gjorde sig gjældende ligesaa 1848, ja allerede i Stændertiden; hvorledes maatte vi ikke kæmpe Aar for Aar, indtil der endelig kom et 2 Maaneders Ministerium, der viste, at det havde Mod nok til at sige: Denne Sag kunne vi gaae ind paa. Naar det ærede Medlem taler om Departementschefer i 20 Aar, saa spørger jeg: Have vi egentlig udenfor det 2 Maaneders Ministerium haft Ministerier, der i Principet vare mod hverandre? Det ene Ministerium nøiedes med de Departementschefer, der vare indsatte af det foregaaende. So, det Distendte Ministerium, vil det ærede Medlem sige; men dette beviser Intet, thi det havde fuldstændig Hals- og Haandret over sine Embedsmænd, det gif frem efter den

gamle Cancellistil. Hvorledes jog det ikke Embedsmændene hørte? Det var den gamle Cancellistil, der levede op og gif omkring igjen som et Spøgelse. Ja, det maae vi ikke tale om i den nyere Tid, jeg skal heller ikke betegne det videre eller tale videre derom; men jeg gjentager det: Ellers have vi ikke i vor hele Udvikling havt noget Ministerium, som ikke stod paa samme politiske Standpunkt med Undtagelse af det 2 Maaneders Ministerium, og hvem siger, hvad Følgerne vilde være blevne, hvis Vorherre ikke havde gjort en Ende paa dette Ministerium. Hvem veed, om det ikke vilde være kommet til Conflicter, som havde nødt det til at skaffe sig af med een eller flere Departementschefer. Det ærede Medlem sagde, at Embedsmænd og universitetsdannede Mænd, professionsmæssig dannede Mænd var det Samme, de hørte uadskillelig sammen, men dette er ikke Tilfældet. Der er en universitetsdannet Mand, som ikke er Embedsmænd, og som støtter denne Betænkning paa det Stærkste, og saa er der en universitetsdannet Mand, der tillige er Embedsmænd, og som er Udvalgets Ordfører. Hvorledes kan nu det ærede Medlem sige, at Embedsmænd og universitetsdannede Mænd falde sammen. (Hør!) Ja, hør, det beder jeg det ærede Medlem høre, at vi kunne talke vor Herre, naar vi tænke paa, at vi have en saadan Mand med; det vilde være en Generalsecretair, der var værd for en Minister at have. Vi kunne see, hvor indgrovet man er i den Tanke, at det nødvendigvis til enhver Tid skal være Embedsmænd, der skulle være Ministre; dette gaaer igjennem det Pensionslovudkast, som Finanzministeren har forelagt iaar, idet det nemlig deri hedder, at Ministrenes Pension bestemmes efter Pensionsloven. Nu vil det, naar der kommer en Minister, som ikke er Embedsmænd, blive saaledes, at han, naar han gaaer af, faaer aldeles ingen Pension, fordi han ikke er nævnt i Pensionsloven; det forudsætter altsaa — det kan ikke være andet — at, naar en Minister ikke er Embedsmænd, saa maa han give Afkald paa enhver Pension, eller maaskee pensioneres efter Pensionsloven med et Par Daler for den Tid, hvori han har været Minister. —